

HZ. MUHAMMED (SAV) TEVAZU SAHİBİ (ALÇAKGÖNÜLLÜ) İDİ

Kibir ve gururun zıddı olan tevazu ancak bu iki kötü huyun yenilmesi sayesinde kazanılır. Herkesi kendi nefsinden üstün görmek, dış görünüşüne bakarak kimseyi küçümsememek, fazla lükse ve gösterişe varmadan kolay ve basit bir yaşayış benimseyip devam ettirmek, yaptığı çalışmadan, gördüğü hizmetten dolayı insanların iltifatını beklememek, tevazuun belli başlı kaidelerinden birkaçıdır.

Peygamber (sav)'in amcası Hz. Abbas, Sahabîleri arasında sıkışık bir vaziyette bulunduğunu, oturduğu zamanlar gelip geçenlerin kendisini rahatsız ettiğini söyleyip, ayrı bir yerde oturmasını teklif ederek şöyle demişti:

"Ya Resulallah, sizin için gölgesinde oturacağınız bir çardak yapalım."

Böyle bir imtiyazı asla uygun bulmayan Peygamberimiz (sav), "Allah'ın ruhumu teslim alacağı vakte kadar ben Sahabîlerimin ökçeme basmalarına da, hırkama çekiştirmelerine de katlanacağım" buyurarak reddetti.

Bir defasında esasına dayanarak Sahabelerin yanına geldi. Resulullah (sav)'in geldiğini gören Sahabeler hemen ayağa kalktılar. Bu hareketlerini tasvip etmeyen Peygamber (sav) Efendimiz onları ikaz etti:

"Acemlerin (diğer milletlerin) birbirlerini ta'zim ederek ayağa kalktıkları gibi, siz de benim için ayağa kalkmayın. Çünkü ben kulun yediği gibi yiyen, kulun oturduğu gibi oturan bir kulum."

Peygamberimiz (sav) çok defa elini öpmek isteyenleri ve kendisine aşırı derecede hürmette bulunanları da hoş karşılamazdı.

Bir alış verişi esnasında Hz. Ebû Hüreyre (r.a.) de yanındaydı. Ebû Hüreyre'nin (r.a.) anlattığına göre, Peygamberimiz (sav) mal sahibine aldığı elbisenin değerinden fazla bir fiyat öder. Daha sonra satıcı hemen Peygamberimiz (sav)'in eline sarılarak öpmek ister. Peygamberimiz (sav) elini çekerek şu ihtarda bulunur:

"Bu senin yaptığını Acemler krallarına yaparlar. Ben kral değilim. Ben sadece içinizden biriyim,"

Ebû Hüreyre anlatmaya devam ediyor "Sonra elbiseleri aldı. Ben taşımak istedim. Fakat bana şöyle hitapta bulundu: 'Kişi, kendi eşyasını taşımaya daha lâyıktır. Ancak taşıyamazsa Müslüman kardeşi ona yardım eder.'"

Peygamberimiz (sav) kendi işini kendisi yapardı. İnsanların kendisine hizmet etmelerini istemezdi.

Âmir bin Rebia anlatıyor:

"Peygamber (sav) Efendimiz ile birlikte camiye gidiyordum. Yolda Peygamberimiz (sav)'in ayakkabısının bağı çözüldü. Ben hemen eğilip bağlamak istedim. Fakat Peygamberimiz (sav) ayağını önümden çekti ve şöyle buyurdu:

"Bu hareketin, başkasına hizmet gördürmek demektir. Ben başkasına hizmet gördürmeyi sevmem."

Peygamberimiz (sav)'in bu konudaki bir başka örneğini Abdullah bin Abbas anlatıyor:

Peygamber (sav) Efendimiz, ne suyunun hazırlanmasını, ne de herhangi bir fakire sadaka vermeyi başkasına bırakmazdı. Abdest suyunu kendisi bizzat hazırlar ve bir fakire sadaka vermek istediği zaman bizzat kendi elleriyle verirlerdi."

Abdullah bin Cübeyr'in anlattığına göre, bir gün Peygamberimiz (sav) Ashabıyla birlikte yürüyerek bir yere gidiyorlardı. Hava çok sıcak olduğundan, Ashabdan birisi, elbisesini Peygamberimiz (sav)'in başının üzerine kaldırarak gölgelemek istedi.

Bunu gören Peygamberimiz (sav), "Bundan vazgeç. Ben ancak bir insanım" buyurdu ve elbiseyi alıp indirdi.

Peygamberimiz kendisini görenlerin bir kral zannıyla çekinip titremelerini uygun bulmaz, onları teskin ederek rahatlatırdı.

Bir gün bir zat Peygamber (sav)'in huzuruna gelince, peygamberlik heybetinden titremeye başladı. Bu Sahabîsinin halini gören Peygamberimiz (sav), "Kendine gel, ben bir hükümdar değilim. Ben ancak Kureyş kabilesinden kurumuş tuzlu ekmeği yiyen bir kadının oğluyum" buyurdu.

Bir sefer sırasında Peygamberimiz (sav) Sahabelerinden bir koyun kesip pişirmelerini istedi. Ashabdan birisi öne çıktı:

"Ya Resulallah, onu kesmek benim üzerime olsun" dedi.

Bir başkası ileri atıldı:

"Ya Resulallah, pişirmesi de benim üzerime olsun"

Başka bir sahabe hizmete talip oldu:

"Onu yüzmesi de benim üzerime olsun" diyerek kendi aralarında vazife taksimi yaptılar.

Peygamberimiz (sav) de, "Odun toplamak da benim üzerime olsun" diyerek katılmak istedi.

Sahabeler buna razı olmak istemediler:

"Ya Resulallah, biz sizin yapacağınız işi de görmeye yeteriz. Sizin çalışmanıza ihtiyaç yoktur" dediler.

Bunun üzerine Peygamberimiz (sav) eşsiz tevazuunu göstererek şöyle buyurdu:

"Sizin benim işimi de göreceğinizi ve kâfi geleceğinizi biliyorum, fakat ben size karşı imtiyazlı bir durumda bulunmaktan hoşlanmam. Çünkü Allah, kulunu Sahabeleri arasında imtiyazlı durumda görmekten hoşlanmaz."

Hendek savaşıdan önce Medine'nin etrafına hendek kazılırken bütün Sahabeler çalışıyor, bir an önce bitirmeye gayret ediyorlardı. Yiyecek bir şey bulamadıklarından, açlıklarını bastırmak için karınlarına taş bağlıyor, o şekilde kazma sallıyorlardı.

En büyük örnek olan Peygamberimiz (sav)'de kendisini onlardan farklı görmeden eline kazmayı alıyor, çalışıyor, o da açlığından karnına taş bağlıyordu.

Kuba Mescidinin ve Medine'deki Mescid-i Nebevinin inşaatında da Peygamberimiz (sav) bir işçi gibi çalışmış, Sahabîlerle birlikte sırtında kerpiç taşımıştı.

Peygamberimiz (sav) kendi ailesi arasında ve evi içinde de son derece mütevazı idi. Zaten çok sade bir hayât yaşıyordu. Zaman zaman ev işlerinde hanımlarına yardımda bulunurdu. Elbisesini yamar, ayakkabıları yırtıldığı zaman söküklerini diker, kendi hizmetini kendisi görürdü. Ev süpürür; deveyi bağlar, yemler, koyunları sağar; alış verişi kendisi yapar ve aldıklarını kendisi taşırdı. Hizmetçisiyle birlikte oturup yemek yer ve onunla beraber hamur yoğururdu.

Ebû Said el-Hudri rivayet ediyor. Peygamberimiz (sav) şöyle buyurdu:

"Allah için bir derece mütevazı olan kimseyi Allah bir derece yükseltir. Sonunda onu Firdevs Cennetinin en yüksek yerine çıkarır. Allah'a karşı bir derece kibir gösteren kimseyi Allah alçaltır. Sonunda onu Cehennem'in en alçak tabakasına indirir."

Ebû Hüreyre'nin rivayetine göre Peygamberimiz (sav) şöyle buyurdu:

"Müslüman kardeşine karşı mütevazı olan kimseyi Allah yüceltir. Müslüman kardeşine karşı üstünlük taslayan kimseyi de Allah alçaltır."